

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 25 LIPCA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Peterzburg dnia 15go Lipca.

Pozawczoray, dnia 13go, o godzinie 7mej zrana, Stolica nasza była napelniona radością z powodu szczęśliwego przybycia Nayiaśnieyszego PANA. JEHO CESARSKA MOSC raczył prosto zaiechać do Kościoła Kazańskiego, i tam wysłuchawszy nabożeństwa, udał się do zimowego pałacu, stamtąd zaś do Kamiennego Ostrowu. Narod uniesiony radością świadczył ją tysięcznymi okrzykami *Ura!*

Nazajutrz, w poniedziałek, Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość Marya Teodorowna raczyła tu przybyć z Pawłowska.

Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz i Wielki Xiążę Konstantyn Pawłowicz powrócił także do tej stolicy.

Wczoray, we wtorek, z powodu szczęśliwego przybycia Nayiaśnieyszego PANA, w Katedrze Kazańskiej złożono uroczyste dziękczynienie Panu Zastępów, w przytomności Nayiasnieyszego CESARZA, N. Cesarzowej Matki; Ich Cesarskich Wysokości Cesarzewicza i Wielkiej Xiężney, tudzież przy zjeździe wielkiej liczby znakomitych osób płci oboiej i obcych Ministrów. Po przybyciu Nayiasnieyszego PANA do Kościoła, Nayprzewielebniejszy Metropolita Ambroży przyjął JEHO CESARSKĄ MOSC przy wejściu z Krzyżem i w asystencji innych Archiereiów i znakomitszego Duchowieństwa, i miał stosowne do Monarchy powitanie. Potem zaczęła się Msza S. którą celebrował Metropolita Ambroży. W czasie nabożeństwa i przy śpiewaniu *Te Deum* grzmiały działa i rozchodził się odgłos dzwonów, który się przedłużał przez dzień cały. Nie jesteśmy zdolni opisać tych uczuć radości, jakie zajmowały wszystkich mieszkańców tej stolicy, po szczęśliwym do niej powrocie ukochanego Monarchy. Lud przeprowadzał Nayiasnieyszego PANA do Kościoła i z Kościoła z nieustannymi okrzykami *Ura!* (z *Pocz. Póln.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

N I E M C Y

Od Menu dnia 15go Lipca n. s. Nayiasnieyszy Cesarz Rossyyski przybywszy do Manheimu dnia 7go t. m. był tam powitany w imieniu Wielkiego Xięcia Badenskiego, który z przyczyny niezdrowia sam się znajdować nie mógł. W zamku N. Margrabiny Badenskiej, *Rohrsbach*, Cesarz znalazł N. swoją Małżonkę, która tam przybyła z Baden. — Dnia 11go N. Cesarz i Cesarzowa byli w *Karlsruhe*, stamtąd powrócili do *Bruchsal*, gdzie Cesarz chciał oglądać zgą dywizyą swoją gwardyi. Dnia 13go oczekiwani byli w *Lidwigsburgu*. Król Wirtemberski wyjechał na przeciwko Monarchom do *Heilbronn*. Lecz Cesarz dnia 13go już przybył do *Frankfortu*, po widzeniu się z Królem Wirtemberskim w *Heilbronn*, a stąd przez *Hannau* i *Weimar* pośpieszył do krajów swoich. — Wielka Xiężna Katarzyna przez *Wirzburg* pojechała do *Weymaru*. — Dnia 5go t. m. Wielcy Xiążęta Mikołaj i Michał udali się z *Zurychu* do *Zug*, mieli przebyć górę *Rigi*, zwiedzić *Linththaler*, a stamtąd przez *Toggenburg* do *St. Gallen* przedłużać podróż swoją. — Minister *Stein* z *Manheimu* pojechał za Nayia-

śnieyszym Cesarzem Rossyyskim. — Dnia 14go Xiążę *Hardenberg* przybył do *Frankfortu*. — Xiążę *Meternich*, powracając z *Paryża*, udał się do N. Cesarza Rossyyskiego do *Bruchsal*.

z *Lipska* dnia 17go Lipca n. s. Wczoray około południa przybył tu niespodzianie Nayiasnieyszy Cesarz ALEXANDER. Odwiedził On zaraz Xiężnę Elżbietę Saską, potem Xięcia *Anhalt-Dessau* i iednego Oficera ciężko ranionego w bitwie pod *Lipskiem*. — Ku wieczorowi Monarcha przechodził się pieszo po mieście wśród tysięcznych okrzyków uradowanego ludu. Dziś o godzinie 6tej zrana raczył iadź audyencyą Władzom mieyscowym, udał się potem do Greckiego Kościoła, a przed bramą *Grimmayską*, uczyniwszy rewiją załogi, udał się dalej w podróż swoją.

z *Frankfortu nad Odrą* dnia 18go Lipca n. s. Dziś o godzinie 3ciej zrana Nayiasnieyszy Cesarz Rossyyski, pod imieniem Jenerała *Romanowa*, iadąc z *Lipska* przejeżdżał przez *Kistryn*, odmówiwszy wszelkich przygotowań, iakie tam uczyniono na Jego przyjęcie. — Wkrótce potem Jenerał Hrabia *Tauenzien-Wittenberg*, i Cesarsko Rossyyski Minister Baron *Alopeus*, tudzież Jenerał Rossyyski Hrabia *Wittgenstein* przybyli tu z *Krossen*.

z *Bruxellii* dnia 8go Lipca n. s. Korpus *Walmodena*, który ostatni wychodził z *Francyi*, przybył do *Namuru*. Od 7miu miesięcy przez *Namur* i okolice przeszło więcej 600 tysięcy ludzi, woysk *Francuskich*, *Rossyyskich*, *Pruskich* i innych. Dzieie tego kraju niewystawiają przykładów podobnie licznych przechodów. (z *Gaz. Berlin.*)

F R A N C Y A.

z *Paryża* dnia 8go Lipca n. s. Król od nieiakiego czasu bierze sztuczne kąpiele w Pałacu *Tuileryjskim*. — Xiążę *Placencyi* (*Lebrun*) mianowany iest Prezydentem Izby Parów. — Wyrokiem Królewskim Armia Południowa rozwiązana została. Wszystkie iej korpusy powracają do swoich garnizonów. Marszałek *Suchet*, Xiążę *Albufery* mianowany iest dowódcą 10tej dywizyi wojennej — Marszałek Xiążę *Treviso* otrzymał dowództwo 16tej dywizyi, która obeymuie *Flandryą* i *Artezyą*. — Jenerał *Rapp* i inni Jenerałowie z *Gdańskiej* załogi, tudzież *Admirał Pelley* pismem z *Kiowa* pod dniem 4tym Czerwca imieniem swoim i całego 10go korpusu zaręczyli wierność Królowi. — Dawny ubiór sta *Szwajcarów* iest na nowo wprowadzony. Jedna stro- na czerwona, a druga czarna podług dawnego zwyczaju. — Hrabina *St. Leu*, dawna Królowa *Hollenderska*, ma się udać w tych dniach do kąpiei *Akwisgranskich*.

z *Paryża* 9go Lipca n. s. Dnia 8go t. m. Król Pruski opuścił *Paryż*, i przez *Burgundya* i *Franché-Comté* przedsięwziął podróż do *Neufchatel*. Król ten zachowuje zawsze *incognito*, pod imieniem Hrabiego *Ruppin*.

Pisma *Paryskie* zawsze z wielkiem poszanowaniem i wdzięcznością wspominają o Jenerale *Rossyyskim* *Baronie Sackenie*. Przed swoim odjazdem z *Paryża*, złożył on u *Kommandanta* iednego oddziału gwardyi Narodowej pewną sumę pieniędzy dla rozdzielenia między ubogich; którą ten Oficer,

dopełniając szlachetnego zamiaru Wodza, złożył w Merostwie dziesiątego okręgu.

Jednemu z tutejszych uczonych i pisarzy, iak mówią, uczyniona była propozycja, aby za wypłaceniem summy 300,000 franków, udał się na wyspę Elbę, gdzie sobie życzone użyć iego talentów i pióra. — Gazeta *Journal des Debats* zaprzecza doniesieniom innych gazet, iż tak znaczne summy miały pozostać po byłej Cesarzowej Józefinie. — Tutejsze domy gry, cierpiane od przeszłego Rządu, i które mu corocznie 400,000 franków przynosiły, mają być teraz pod ścisłym dozorem, nim zostaną zupełnie zamknięte.

z Paryża 10go Lipca n. s. Mówią teraz o kanonizacji Ludwika XVI, tudzież o rewizji iego processu, iako też processu Królowej i Xiężny Elżbiety. — Mówią także o zasłubieniu Xięcia Berry z pewną Xiężniczką Wysokiego Panującego Domu. Synom tego Xiążęcia dostanie się zapewne następstwo na tron Francuski, albowiem stan zdrowia Xiężny Angouleme, nie czyni nadziei potomstwa. — Xiąże Bourbon syn Xięcia Condé, nie znajdował się na żadnym festynie dworskim, i odmówiono mu pasportu do Anglii, którego żądał.

Pan Ribout w Izbie deputowanych wniósł, aby Departamenta które ucierpiały przez ostatnią wojnę, mogły mieć wynagrodzenie i podał razem sposób, którym to dopełnione być może. Wniosek iego wzięty na rozprawę.

Jedna z naszych gazet donosiła z gazet Duńskich, że Xiąże Następca Szwedzki, chcąc rozciągnąć konskrypcyą w Szwecyi, aż do 16to-letnich młodzieńców, miał przez to oburzyć na siebie stan mieyski i wiejski: że szlachta jest mu przeciwna, utrzymując, że połączenie Norwegii byłoby nawet szkodliwem dla Szwecyi. Na przeciwko takiej pogłosce, Kanclerz Szwedzki Wetterstätt ogłosił następną notę:

„Jest rzeczą fałszywą, aby Xiąże Następca miał proponować rozciągnięcie Konskrypcyi aż do 16to-letnich młodzieńców, albowiem z Konskrypcyi przez Stany Królestwa uchwaloney, zostaje jeszcze Królowi trzy klasy, którym iednakże J. K. Mość stawiać nie kazał, albowiem bez nich ma dosyć woyska do pokonania Norwegii. Równie jest rzeczą fałszywą, aby podobny środek był proponowany, gdyż w Szwecyi Król, praw tego rodzaju bez zgromadzenia Stanów, ani proponuje, ani odmienia. Fałszem jest nakoniec, aby podobna propozycja wzbudzić mogła nieukontentowanie. Szlachta, Mieszczanie i Wieśniacy, których tu malują iako niechętnych Xiążęciu (a zatem zostawiają mu bardzo małą liczbę stronników) dowiodą Europie, iż to nie pierwszy raz Mieszkańcy Szwecyi, są zle znani Duńskim Nowiniarzom. Wszystkie klasy Szwedzkiego Narodu przyięły Xięcia Następę z uczuciami prawdziwej miłości, i gdyby Xiąże chciał wezwać wszystkich Szwedów, wyrzekłby tylko słowo, a Narod cały stanąłby pod jego chorągwiemi. „ (z Gaz. Berlin.)

P R U S Y.

Dnia 23go Lipca n. s. przybył do Berlina w powrocie z Londynu Xiąże Wilhelm Pruski, a dwoma dniami pierwej Xiąże Henryk Pruski.

z Neufchatel 4go Lipca. Ukończył się stan tymczasowy naszego Xięstwa. Marszałek Berthier przez Akt urzędowy zrzekł się najwyższej władzy. Akt ten wraz z aktem Konstytucyi dla Xięstwa Nefszatelskiego pod d. 18tym Czerwca w Londynie podpisanym, od Króla Jmci Pruskiego do tutejszego Gubernatora przysłany został. Żadna znaczna odmiana nie zachodzi w formie Rządu. O godzinie 11tej zebrała się Rada Miasta, i wraz ze wszystkimi mieszkańcami wykonała przysięgę wierności.

z Neufchatel 6go Lipca. Król Jmci Pruski bierze na swój żołd batalion Neufchatelski od 400 ludzi; będzie on składał część Gwardyi Królewskiej. Król ma stanąć w domu P. Pourtales. Monarcha ten ma dać bal, na który 800 osob będzie wezwanych. Rada mieyska wyjeżdża dziś przeciwko Królowi aż do

Verrieres. — Twierdzą, że Król Xięciu Wagram, byłemu Xięciu Nefszatelskiemu wyznaczył pensyi 25 tysięcy franków. (Gazety Wiedeńskie donoszą, że Król Pruski dnia 12go Lipca przybył do Neufchatel.)

W E O C H Y.

Pod 14tym Czerwca Król Neapolitański wydał rozkaz, iż żaden Sycyliczyk, ani Neapolitańczyk przybywający z Sycylii, bez paszportu Ministra Neapolitańskiego do kraju wpuszczony nie będzie. Powodem do tego zakazu ma być podobny, który w Sycylii względem Neapolitańczyków został wydany. Gazety Neapolitańskie pod 20tym Czerwca ostrzegają lud, aby nie dawał wiary burzycielom pokoju, którzy przez rozsiewanie fałszywych wieści chcą wzniecić wojnę domową. — Względem odezwy Jenerała Neapolitańskiego w Ankonie, która w mocnych wyrazach grozi nieposłusznym jego władzy, pisma publiczne w Rzymie czynią dotkliwie uwagi. — Byli to, mówią, wierni poddani Papieża; ale od czasów uciemiężyciela, który chciał niegdyś uiarzmić Hiszpanię, dawno już przywykliśmy widzieć nazwane buntowniczymi Narody, broniące praw i rządów swoich. Dziś siay jednak już to nie uchodzi więcej, i przywłaszczenie, które się w prowincjach Papieżkich, nigdy przez swojego właściciela nie odstąpionych, od roku 1808 rozposciera, musi wziąć swój koniec. „

W Medyolanie wyroki wydane za przeszłego Rządu przeciwko PP: Litta i Quarenghi, za to, iż ci zostawali w służbie Rossyyskiej, zostały zniesione. Z Genui Anglicy wyprowadzili 4ry brygantyny, i jeden okręt liniowy, który własnym kosztem dokończywszy, Genua nazwali. Dawne dni świąteczne w Genui zostały przywrócone. — Wyrokiem Papieżkim Dom pożyczki, noszący piękne nazwisko, Monte della Pietà, którego przeznaczenie było wspierać ubóstwo, jako niewierny temu przeznaczeniu, i który się od niejakiego czasu zamienił w dom szkaradney lichwy, został zamknięty, i nawet wszystkie sprzęty, które wartości złotego nie przechodzą, bezpłatnie właścicielom zwrócone być powinny.

Dnia 5go Czerwca na wyspie Korfu zatknięto białe kokardy. Dnia 6go przybyła z Tulonu Królewsko-Francuska Eskadra, niosąca na sobie Kommissarza Jenerała Boulnois, który dnia 17go Czerwca oddał wyspę Angielskiemu Jenerałowi Campbel: Anglicy więc objęli w posiadanie wyspy Jońskie w imieniu Mocarstw Sprzymierzonych. Załoga Francuska, częścią na swojej eskadrze, częścią na Angielskich okrętach przewozowych, odplynęła do Tulonu.

z Turynu 28go Czerwca n. s. Hrabia Bubna przestał odbywać obowiązki Austriackiego Jenerała i mianowany Posłem przy tutejszym Dworze, wziął na siebie charakter wyłącznie dyplomatyczny. Największą część woysk Austriackich udała się do Lombardyi. W Piemontcie pozostał tylko korpus około 8000 ludzi. — Hrabia St. Marsan, były członek Senatu Francuskiego, mianowany jest Posłem Króla Sardyńskiego na powszechnym Kongressie. Wyjeżdża on dziś do Wiednia. — Twierdzą, że między naszym Dworem i Francją jest w robocie umowa, przez którą za część odpadłej do Francyi Sabaudyi, ofiarujemy temu Państwu Hrabstwo Nizza.

W. B R Y T A N I A

z Londynu 8go Lipca. Wczoray we wszystkich Kościołach Państwa obchodzone było święto pokoju. W Londynie w Kościele Sgo Pawła, zgromadziły się najpierwsze Władze Państwa dla złożenia Najwyższemu dzięków za ten dar nie oceniony. — W tych dniach także Królowa obchodząc uroczystość pokoju, dała w Windsor obiad dla 2,000 ubogich.

Królewicz Pruski kilką dniami przed wyjazdem zachorował w Londynie na odrę, z której iednak już zupełnie wyzdrowiał.

Xiężna Gallii wyznaczonych Jey przez Izbę Niższą 50 tysięcy funtów szterlingów rocznego dochodu nie przyięła, i swe powody, w liście do mówcy Izby pisanym, tłumacząc, mówi: „Iż jest przeię-

ta wdzięcznością za tak przyjazną dla niej skłonność Izby Niższej, ciesząc się, że w niej swe wsparcie znajdzie: lecz że nie może zezwolić, aby z jej przyczyny, iuż i tak wielkie ciężary i podatki ludu, jeszcze powiększone były. Dochód roczny 35ciu tysięcy funtów szterlingów wystarczać będzie na jej potrzeby, tę sumę przyjmie z najtkliwszym uczuciem, lecz większej niechce wymagać.

Lord *Cochrane* ukazał się w Izbie Niższej, zajął swe miejsce, i prosił o dozwolenie, aby mu wolno było przeciwko wyrokowi, który go za muiemane oszukanie Birży na niestawną karę skazywał, mówić na swoją obronę. Czytał więc długą odpowiedź, w której utrzymuje, że Sędziowie przez uboczne względy obłąkani zostali. Po przeczytaniu musiał opuścić Izbę, a na wniesienie Lorda *Castlereagh*, że Parlament nie jest trybunałem, i że bez wprowadzenia największego nieładu i nadużycia, nie może się wdawać w rewizję processu, Izba postanowiła, że Lord *Cochrane* utraci swoje miejsce w Parlamencie, i że ten w Sądownictwo wdawać się nie może. — W rzeczy samej Szeryf Londynu otrzymał iuż obwieszczenie, że wyrok Lorda *Cochrane* na dniu 10tym Augusta publicznie wykonany być powinien.

z Londynu 12go Lipca n. s. Słychać, że odnowione zostały układy o zaslubienie Xięcia *Oranii* z Xiężniczką *Karoliną*. Ostatnia gazeta Dworska ogłasza promocyą Xiążęcia, z Jenerała Majora na Jenerała Leytnanta w wojsku W. Brytanii.

Lord *Castlereagh* wniósł w Izbie Niższej adres podziękowania sile zbrojnej tak morskiej, iako i lądowej; a rozwodząc się nad zasługami Xięcia *Yorku*, który armią w tak kwitnym utrzymał stanie, uczynił wniosek, aby mu osobnym podziękowano adresem. Oboje jednomyślnie przyjęto.

Lord *Palmerston* dnia 11go Lipca wniósł w Izbie Niższej, aby uchwalono na wydatki dla armii zamiast 17 milionów, iak w roku przeszłym, na teraźniejszy 15 milionów funtów szterlingów. — Powstał przeciwko temu P. *Freemantle*, i dziwił się, iż po zawartym pokoju, wydatki na armię zaledwie ósmą częścią są zmniejszone. — Lord *Castlereagh* odpowiedział, że wojna Amerykańska i stosunki Sycylijskie, niedozwalają tak nagłego zmniejszenia wojska. Wniosek Lorda *Palmerston*, po niejakich uwagach przyjęty został. (z *Gaz. Berlin.*)

H I S Z P A N I A

Podług listów z Madrytu pod 6tym Czerwca zapadł wyrok na trzech Członków dotychczasowej Regencyi, mocą którego, Kardynał *Bourbon* Arcybiskup *Toledu* został skazany na wygnanie do Rzymu, *Agar* do Kartageny, a *Ciscar* zaprowadzony do twierdzy. — Król jednak niewahał się uznać wielkich zasług Feldmarszałka Xięcia *Wellingtona*, i nie tylko potwierdził mu tytuł i stopień Generalisimusa, tudzież Granda *Hiszpanii*, ale nawet obdarzył go orderem złotego Runa.

z Madrytu 26go Czerwca n. s. Kortezy postanowiły były, że nawet ludzie Stanu miejskiego otrzymywać mogą stopnie Oficerów w wojsku. Teraz zaś, podług wyroku Króla, nikt do artylleryi, ani do żadnego korpusu Kadetem przyjęty być nie może, kto pierwéj nie złoży dowodów szlachectwa. — Kapituła miasta *Astorgi* ofiarowała Królowi w dobrowolnym darze 40 tysięcy realów. W ogólności Duchowieństwo stara się dawać iak największe dowody przywiązania; Król też ze swojej strony zwiedza tu tejsze Klasztory, i dokłada wszelkiéj usilności do polepszenia ich stanu.

Jenerał *Espoz y Mina* w imieniu dywizyi Nawarskiej, przysłał Królowi adres powinszowania. Píše w nim, że jego korpus od 12tu tysięcy ludzi, w przeciągu lat 4 zdobył 17cie twierdz, 130 dział i 17,000 jeńców; oswobodził z niewoli 3,000 Hiszpanów, i 40,000 nieprzyjaciół zabił albo zranił. — Synowiec tego Jenerała znany pod imieniem, *Mina*, i który wzbudziwszy powstanie w *Nawarrze*,

stał się tak strasznym Francuzom, dostał się im potem w niewolę, i lubo z zabranemi jeńcami zawsze się ludzko obchodził, był iednak przez Francuzów bardzo twardo traktowanym. (z *Gaz. Berlin.*)

T U R C Y A

— Podług doniesień z *Konstantynopola* pod 25tym Czerwca miasto *Satalia*, gdzie się był zamknął dowódca *Tekke* z Insurgentami, po 12tu miesięcznym, pełnym rozpaczny odporze, dostało się nakoniec w moc Ottomanów. Wiadomość o tém dnia 21go przysłała do Stolicy i powszechną sprawiła radość. Dowódca na statku odesłany został do *Konstantynopola*, gdzie Sultan o jego losie ma stanowić. — Otrzymane także doniesienie od Rządcy miasta *Siwas*, *Peliwana* Basy, iż zbuntowani Kurdowie pobici przez niego zostali. — Radość W. Sultana z tych pomyślnych wypadków pomieszana iednak była domowemi smutkami, to jest śmiercią córki *Eminy* Sultanki, około roku mającej, i zdarzoną niedawno stratą drugiej *Faworyty* w Seraiu.

— Pozawczoray przeznaczony do Mekki *Kiszwey-Szerif*, to jest podarek, którym każdy Kalifa Ottomanского Domu zwykł zdobić grób Proroka, wraz ze zwyczajnemi podarunkami dla *Szeryfa Mekki*, i innemi prywatnemi rzeczami do rocznej Karawany należącemi, wśród największych uroczystości odwiezione były do *Beszyktasz*, aby tam na równinach *Skutari* zbierającej się Karawanie, pod rozkazami *Sura-Emini*, czyli wodza, przez Pełnomocnych Kommissarzy Sultana wręczone były.

Co się tycze stanu zdrowia w Państwie Turckiem, ten się bynajmniej nie odmienił. W *Smirnie* zaraza sroży się ze wściekłością. Z *Egiptu* także, i z innych Azyatyckich, a nawet Europejskich Prowincyi przychodzą smutne wiadomości o grassującej zarazie. (*Oestr. Beob.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

P. *Guyton Morvean*, który dał kreskę na śmierć *Ludwika XVI*, złożył swój urząd Administratora *Mennicy*. — Sławny przez swoje rewolucyjne postęпки, i znaiomy z okrucieństw w *Avinionie* i w *Lugdunie*, *Debois de Crancé*, umarł nie dawno w *Retheil*. Wiadomość o powrocie *Ludwika XVIII* do *Francyi* tak go mocno przeraziła, że wszystkie jego członki paraliżem ruszone zostały.

— Około 1,200 ludzi pracują codzień w *Wersalu*, z czego wnoszą, że Król ma zamiar część roku przepędzić w tamtym pałacu.

— Król, jak donoszą Gazety Francuskie, mianował P. *Chateaubriand* Posłem Francuskiego przy Dworze Szwedzkim.

— Minister Marynarki oznaymił Stanowi handlującemu, że *Dey Algieru* blokuje port *Tunis*, a zatym okręty na morzu śródziemném nie mają się zbliżać do tego mieysca.

— Korpus Pruski, który stoi we *Flandryi* wynosi 40 tysięcy ludzi. — Twierdzą, że przez czas kongressu, na którym się układa pokój między *Anglią* i *Ameryką*, w *Gandawie*, załoga w tém mieyscu utrzymywana będzie przez same wojska Belgickie.

— Gazeta Angielska *Morning-Chronicle* utrzymuje, że w czasie traktowania o zaslubienie Xiężniczki *Karoliny* z Xięciem *Oranii*, Xiężniczka pisała do Hr. *Liverpool* list, w którym się na to najbarziej uskarża, iż przysłoby jej porzucić oyczyznę w tej właśnie porze, kiedy położenie Xiężnej *Galii*, jej matki, wymaga największej obecności i pocieszenia ze strony córki. — Mówi dalej Xiężniczka, że do tego czasu nie miała sposobności zwiedzić własną oyczyznę, i poznać ten naród, ku któremu może kiedyś tak ważne będzie powinna wypełniać obowiązki. — W tym samym duchu, i w bardzo pochlebnych wyrazach pisała Xiężniczka do Xięcia *Oranii*, zapewniając go, że żaden wstręt ku jego osobie nie miał wpływu na to jej postanowienie. — Gazeta, *Kuryer*, zaprzecza tym doniesieniom, twierdząc, że takie przyczyny przez córkę przywiedzione byłyby z jej strony na-

ganieniem postępów Oyca, co nie było zapewne zamiarem Xieźniczki. Oprócz tego proponowane małżeństwo nie byłoby przeszkodziło Xieźniczce pozostać w Anglii, zwiedzić kraj i poznać swoich przyszłych poddanych — Xieźna Leeds, jak powszechnie twierdzą, ma utracić swoje miejsce przy Xieźniczce.

(z Gaz. Wied.)

— Ostatnia kolumna Sprzymierzonych dnia 10go Lipca przebyła Ren pod Fort Louis. Składa się ona z 9ciu tysięcy Grenadyerów gwardyi Rossyjskiej i 1000 koni. Jeszcze tylko niektóre oddziały cherych we Francyi pozostały.

— Dotychczasowa Wirburska Brygada od 4 do 5000 ludzi wynosząca, pod wodzą Półkownika Möser dnia 3go Lipca wykonała przysięgę Królowi Bawarskiemu.

— Kraie Rittberg, Corvey, Rheda, Lüneburg, Dortmund i Reclingshausen, okrag Steinfurtski, Kantony Dalmen, Haltern, Borken, Bocolt i Stadthlon, które pierwey należały od Wielkorządztwa Bergskiego, zostały, aż do ostatecznego rozstrzygnięcia, poddane pod Administracyą Pruską. Przeciwnie Okrag Meppeński i części niektóre okręgu Ligeńskiego, które dotąd były pod Rządem Pruskim, oddane zostały tymczasowie pod administracyą Hannowerską. — Jenerał Kleist v. Nollendorf ma wojenne dowództwo nie tylko w Xieświe Bergskim, ale nawet w krajach z tamtey strony Renu. — Dnia 8go Lipca Porucznik Pruski Norman ze 120 ludźmi korpusu Schilla, którzy dotąd byli w niewoli wojenney na wyspie Porto Cros, przy brzegach Prowancyi, powrócili do oyczyzny.

(z Gaz. Berl.)

— Xieże Eugeniusz w podróży swojej do Munich odwiedził swoją krewną, W. Xieźną Badeniską z Domu Beauharnois, i już udał się na powrót do Paryża.

— Arcy Xieźna Marya Ludwika, która iedzie pod imieniem Hrabini Colorno, dnia 11go Lipca n. s. przybyła do Aix w Sabaudyi, gdzie ma brać kąpiele. Pani ta zrzekła się wyznaczonego Jey dochodu rocznego miliona franków, który Jey zapewniła umowa dnia 11go Kwietnia zawarta.

— Xieże Antoni Saski i Jego Zona Siostra Cesarza Franciszka, na uczynione, iak słyhać, wezwanie, udali się do Schönbrunn. — Królowa Sycyliiska z swoim najmłodszym synem Leopoldem mieszka w Hezendorf, nie daleko Schönbrunn.

— Najjaśniejszy Cesarz Rossyjski w czasie swojego pobytu w Londynie, wezwał do Siebie Doktora Jennera, i nazwał go dobroczyńcą Rossyi, albowiem wynalazek jego szczepienia Ospy ochraniającej uratował miliony ludzi, które to Państwo niegdys przez Ospę naturalną traciło.

— Ponieważ woyska Angielskie znajdują się do tej pory w Toskanii, przeto między Jenerałem Austriackim i Angielskim zaszły w tym względzie niejakie zapytania i objaśnienia.

— Zatrzymane rzeczy Xieźney Elizy, zostały doprowadzone do Livorno, aby tam prawdziwym swoim właścicielom oddane były. Z powodu zaciągniętych wielkich długów przez dawniejszą dynastyę we Włoszech, ma być włożony sekwestr na iey ruchomy i nieruchomy majątek.

— W Pismach publicznych nie masz dalszych wiadomości o oddaleniu Napoleona z Elby. — Poprzednicze donoszą, że humor iego jest zawsze wesoty, i że ciągle okazuje wiele poważenia dla Anglików. Kapitan Usher, Kapitan Tower, i kilku innych codziennie z nim iadają.

— Gazeta Ryska z Gazet Niemieckich zawiera: „Duch panujący w części woyska Francuskiego, podług zgodnych powieści przyjeżdżających z tego kraju, nie jest do tej pory taki, iakiegoby sobie życzyć należało. — Powracające z twierdz i z niewoli dawne Francuskie woyska, okazują dumę i niekarność. Stare gwardye musiano z Paryża oddalić i Rząd te tylko regimenta zbliża do Stolicy, które w

swym duchu więcej okazują podległości. Obróconą wszystkie usiłowania, aby z Gwardyi Narodowej zrobić można przedmurze tronu, już to okazując dla nię zaufanie, już to pochlebiając jey próżności. Rzeczą jest godną uwagi, że gwardya Narodowa, która zaczęła rewolucyą, może ją teraz zakończyć. Jednakże te łaski świadczone dla gwardyi Narodowej nie podobają się woysku liniowemu: niechętnie ono pogląda, iż w Pałacu Króleskim straż wyłącznie odbywają, albo gwardziści od hoku, albo Szwajcarowie, albo nakoniec gwardya Narodowa.

OGŁOSZENIE

3 W skutek uwiadomienia w Gazetach St. Petersburgskich o sprzedaży zastawionego domowi Edukacyjnemu majątku Szklowskiego, a następnie w Kurjerze Litewskim, 1go ogólnego pod Nrem 81, 82, 84, drugiego w szczegółach pod Nrem 94, 95, 96, roku 1813, toż ogłoszenie znowu się powtarza: a mianowicie, IMPERATORSKA Opiekuńska St. Petersburgska Rada Edukacyjnego Domu w skutek publikacyi pod dniem 9 przeszłego miesiąca 7bra w Gazetach uczynionej, niniejszem pismem w szczegółach uwiadamia, że w teyże Radzie przedawać się będzie niewypłacony na terminie majątek nieruchomy, zastawiony przez s. p. Jenerała Leytnanta i Kawalera S. H. Zoryczę, w Gubernii Mohilewskiej, miasteczko Nowy Szklów, miasteczko Stary Szklów i ich przedmieścia Ryszkowicze, Zadnieprskoie, Choduki; Woytowstwa Wyżkowskiego: Wiesz Słobudka, przysiódek Karzuny, Wyżkowo, Zapole, Meznik Średni, Kopeyicy, Chlece; Siseniwa, Podknażenie, Meznik Wielki, Bouszowka, Folwark Karzuny, Czyryckiego: Wioski: Harszkowo, Howoraki, Trilesina, Popowcy, Stary Braszczyn, Hrośni, Braszczyn nowy, Ułan pierwszy, Ułan drugi, Ułan trzeci, Szczecinka; Staroszkłowskiego: Wiesz Stary Szklów; Wioski: Chotemszczyzna, Awczynianki, Boryskowicze, Matesy, Zarowcy, Łotwa, Stibli, Pawłowszczyzna, Pikowicze, Ziemeny; Czernoruckiego: Wiesz Stare Czernorucze, mniejsze Czernorucze; Wioski: Stuplany, Wabice, Tudorowa, Towkacze, Lachowcy, Klimowicze; Wiesz Czernoie wielkie; Wiesz Czernoie małe, Dubrowki; Wysockiego: Wiesz Wysokie, Wioski, Zahore, Dankowicze, Popowcy, Nowasels, Łopowicze, Dobieyka wielka, Dobieyka mała, Pryhoniki, Sawelinki, Horodianka, Trebuszki, Kamarszczyzna, Litowskoie, Ihnarowka. Części Zadnieprskiej Kiszczycy: Wioski: Nosary, Diwnowa, Ordut, Radiszem, Chodorówka, Hulidówka, Lubiża, Zachody, Cerkowiszczce, Duszki, Zaymiszcze, Wolkowszczyzna, Kiszczycy, Torkowka, Rabki, Putniki; Sertisławskiego: Wioski: Sertisławy, Nowosiółki, Owsianki, Szedie, Krywey, Salenniki, Horodiszczce, Kisiele, Rudnie, Karasy, Masienki, i Kozłowskiiego: Wioski: Czernoie i Stepkowo, a wszystkiego, w tych Miasteczkach, Wsiach, Wioskach i Folwarkach dusz pól męskich podług rewizyi 1795 ośm tysięcy, sześćset trzydzieści dziewięć, a podług opisu 1809 roku przysłanego z Gubernijskiego Rządu ośm tysięcy dwadzieścia dusz: z zonomi, z dziećmi i krewnemi, z wnuczętami i z przyrodkiem obiey pól, ze znajdującymi się osobami i zbierkami, z ziemią z wygodami i z tem wszystkiem, co podług Prawa do tego majątku należeć może, Zyczącym sobie kupić one przekładają się następnne warunki: 1) Za Dobrą, na rachunek tego długu złotem i srebrem, przynajmniej się obligacye Kommissyi umorzenia długów, przy sprzedaży podług prawideł kassy Zachowawczej wnoszą się nie mniej od rotęj części ceny umówionej za Dobrą: w pozostałej zaś od tego summie doliczając się nad dług Domowi Edukacyjnemu, za przedajacy się majątek dozwala się kupującemu uczynić pożyczkę tej summy pod zakładem Dobrą jego nie obciążonych, stosownie do zwyczajnych prawideł kassy Zachowawczej, nie będąc jednakże podległym ustanowionej kolei zapożyczających, z tem, że w przypadku nie okazania tego dostatecznego zakładu w przeciągu Prawem ustanowionego dwuniedzielnego terminu, wyżej wzmiankowany zadatek rotęj części podług zwyczajnych prawideł pozostaje na korzyść Edukacyjnego Domu bez powrotu. 2) Jeżeli zaś kupujący dla swojej łatwości żądać będzie przeciągnięcia wypłaty na rachunek należącej Edukacyjnemu Domowi summy złotem i srebrem, tedy się obraca na jego korzyść dozwolona Naymilszociwicy rozkazem o pożyczających tą monetą z kassy Zachowawczej, ulga, i ten dług stosownie do tegoż Naywyższego zalecenia rozkłada się kupującemu na lat 12, przyjmując w zakład ten kupiony przez niego majątek podług przepisów Prawa. Terazniejszą zaś publikacyą ogłasza się: że targi na majątek Szklowski naznacza się, 15zy 11go Augusta, 2gi 15go 7bia, a 3ci 22go Decembra terazniejszego 1814 roku; a zatem żądający kupić ten majątek, raczą stawić się do kupna we wszystkie naznaczone terminy nieodmiennie do St. Petersburgskiej Opiekuńskiej Rady z rana o godzinie rotęj, zapisać się zaś do targów, i widzieć drobniejsze opisy i wiadomości o tem majątku codziennie, wyłączając dni świętne; a także mogą w tym czasie powyższe potrzebne wiadomości i w Szklowskiej Ekonomicznej Kantorze zarządzającej tym majątkiem, iak już, i pierwey o tem było publikowano.

3. Niżej piszący się obwieszcza wszystkich Kredytorów JWW. Bronicow przez Exdywizyą Miedzialską na Dobrach Kraysku w Gubernii Mińskiej lokowanych, że dla zamitżenia czacem wojennym i zawieszenia wszystkich Sądowych eksekucyów, którzy swoich sched w Kraysku odkopczonej nie mają, aby wszyscy przybyli do Krayzka z Dekretem dla przyjęcia sched swoich, gdyż dla tego tam przez trzy miesiące bawić będą, abym każdemu odkopczył i mapę oddał, od daty niniejszey awizacyi, którą własną ręką podpisuję. Datt 1814 Julii 12 dnia.

Dominik Daniszewski Komor: Pittu Wilkom:

OGŁOSZENIA SĄDOWE

2 Roku 1814 Julii 16go dnia, za Dekretem Remissijnym Ziemskim Powiatu Wilkomirskiego w roku 1811 Februarij 4go dnia zapadłym między Kredytorami i wszelkiego tytułu Pretensorami W. Józefa Kontowta Rotmistrza Wołkowyskiego, Sąd Exdywizorski do Folwarku Puczan w Powiecie Wilkomirskim leżącego, w pierwszym terminie zieczawszy inwentaryą uczynił, Administracyą przeznaczył, wymiar gruntów Komornikom zalecił, komportacyą wszelkiego majątku na Dziedzicu i Zenie iego wskazał, przyszły termin oczewisty na dzień 20ty 8bra zakreslił, w którym zieczdzie swoim Akta wszelkie, oraz Licytacyą ruchomości domierzyć postanowił — Ażeby więc Kredytorów i Pretensorów wiadomość doszła ogłasza.

Onufry z Klimonttu Klimowicz Sędzia Ziem. Exdywizor. Prezydujący.

Justyn Mikulicz Sędzia Grodz. P. W. Exdywizor.

Antoni Kopański Sędzia Grodz. Pttu W. Exdywizor.

Józef Januszkiewicz Ziem. Wilkom. i Exdywizorski Regent.

2. Litewsko Wileńskiego Głównego Sądu Departament drugi wypełniając przedpisanie Rządzącego Senatu w Ukazie onego 1810. Roku Decembra 7. dnia w Sprawie zagranicznego Obywatela Franciszka Zaby i zostającego w stopniu tego za przelewem Pułkownika byłych woysk Polskich Bernarda Pęczkowskiego, o poszukiwaniu od Aktualnego Stanu Konsyliarza i Kawalera Pusłowskiego 1461. Czer: zł: z procentami wyszłym wyrażone: *Postanowił:* Dokument wlewkowy na wzmienioną sumę przez Franciszka Zabę Pułkownikowi Pęczkowskiemu wydany i do Akt Departamentu pomienionego pod Rokiem 1810. Januarij 10. wprowadzony z Akt tychże wyeliminowawszy, wypis onego pod dniem 2. Apryla tegoż 1810. Roku za Nm: 1060. wydany unikcze-

nić, i aby Autentyczny Dokument wlewkowy, w żadnym mieyscu niebył poczytywanym za ważny, i ieżeli się zaś gdzie w przedstawieniu okaże, Departamentowi zmu Sądu Głównego został zwrócony, przez Gazetę Kuryera Litewskiego opublikować, co się uskuteczni.

Sądu Głównego Sekretarz Dobrzański.

2. Za Remisją Sądu Głównego Lit: Wileń: 2go Departamentu w Sądzie Ziem: Wileń: z porządku wołania Aktoratów odchodziła Sprawa między Kredytorami, Pretensorami i Debitorami W. JPana Stefana Wasilewskiego Regenta Granicznego Brasławskiego, Adwokata Sądu Głównego Lit: Wileńskiego, w której Sąd Ziemski Wileń: między innemi jako w pierwszym terminie właściwemi wyrokami, na wszystkich Kredytorach i Pretensorach stawiających i niestawiających komportacyą wszelkich Dokumentów zaczawszy od dnia 1go 8bra 1814 roku w ciągu czterech tygodni do Kancelaryi Ziem: Wileń: spełnić się powinna uznał, i równaz komportacyą nie tylko in natura Dokumentów lecz nadto ruchomego majątku na rejestrze na samym W. JPanu Wasilewskim zadeterminował, Debitorów do jednoczasowej rozprawy adcytować dozwolił; Zeby więc wszyscy Kredytorowie i z jakiegokolwiek bądź źródła do majątku W. Wileń: w którego pretensye uraszczać mogący Pretensorowie sub amissione causae, a Debitorowie że w niestanności onych nastąpi oczewisty wyrok do jednoczasowej w przyszłym Sprawy przypadnienu łączyli się rozprawy i niewiedomością nie zasłania li się, ninieyszą trzykrotną wydaie awizacyą

2 Magistrat miasta Wilna, przez rezolucyą po proźbie od Obywatela Wileńskiego Jerzego Dobrowolskiego Opiekuna Nieletnich Łaszakiewiczów podaney dnia 10, t m. nastala, postanowił. Dom drewniany w Wilnie pod Nrem 670 na garbarskiej Ulicy za byłą Tatarską Bramą będący po zmarłym Obywatelu Wileńskim Jerzym Łaszakiewicz, pozostały, iako odłu ony; po opisaniu i otaxowaniu przez publiczną licytacyą na satysfakcyą Kredytorom i Pretensorom, wyprzedać; o nastąpić mającey wyprzedaży. i o terminach do Licytacji. przez Gazetę i Druki ogłosić — Dla spełnienia czego, będąc z Magistratu wyznaczonym zawiadaniom powszechność, iż pomieniony Dom przez Publiczną Licytacyą wyprzedać w terminach: 1szym dnia 29go Julii; 2gim dnia 5go, i 3gim statecznym dnia 12go Augusta 1814 roku, i że za złożeniem summy postąpić się mającey i dopełnieniem punktów przed licytacyjnich Nabywca, będzie miał wydane Prawo wieczyste, a zatem życzący nabyć

pomieniony Dom, raczą iawić się w terminach rzeczonych na miejscu położenia onegoż Domu do Licytacyi — Pisan roku 1814 Julii 20go dnia.

Józef Klimaszewski Burm. M. W.

2 Roku 1814 miesiąca Junij, o dnia, w skutek Dekretu Ziemskiego Powiatu Upitskiego na dniu 5 Junij roku terażniejszego zapadłego awizują się wszyscy interessowani, iż po zeszłym Adamie Medemie, zrobiła się Sprawa o Sukcesyą po nim między bracią Wilhelmem, Woldemarem, i ich Synowcem Wilhelmem Medemami — W teyże samey Sprawie zaigci są wszyscy dłu nicy zeszłego Adama Medema i jego Kredytorowie — i teyże samey Sprawy Woldemar Medem przypadający schedy na siebie po Adamie Medemie, oświadczył Exdywizyą, i ta uznała — Zeby tedy wszyscy interessowani do funduszu po zeszłym Adamie Medemie pozostałego, mający pretensye, przed Sądem Ziemskim Upitskim w roku terażniejszym od pierwszego Octobra rozpocząć się w mieście Poniewieżu mającym, sami przez się, lub przez swych Plenipotentów stawali, a W. Wilhelm Medem, iesli jest w życiu, aby na ten termin w myśl Dekretu osobiście stawał pod stratą rzeczy, tak iak Dekret zastrzegł, to przez gazety od Sądu Ziemskiego Pttu Upitskiego czyni się ostrzeżenie.

Michał Pietraszewski Prezydent Sądu Ziem. Upit.

3 Z Metropolitalnego Mohilewskiego Rzymsko-Katolickiego Duchownego Konsystorza obiawia się Prześwietney Publiczności, iż ktoby wiedział o życiu lub śmierci Ur. Tekli z Janickich Gradzkiej, która w roku 1803. swego męża Ur. Bernarda Gradzkiego mieszkającego w Tarnopolskim kraju samowolnie opuściła — Tedy niech raczy o tém zawiadomić tenże Konsystorz. 1814. roku dnia 3 Lipca.

Assesor Kanonik Archikatedralny Mohilewski Antoni Sychra.

Sekretarz Stanisław Zaręba.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

Dom do przedaży

3 Dom murowany trzy-piatrowy w mieście Wilnie na Ulicy Niemieckiej pod Nrem 86 położony do Nadwornego Sowiernika Rogalskiego należący jest do przedania na bardzo wygodnych kondycyach. — Ktoby ony życzył nabydź, raczy zgłosić się do Aktora mieszkającego w Kamienicy Szlachcica Wierszołowicza za Tatarską bramą.

2 Owiadczenie od Rządcy Słonimskiego wojennego Lazaretu Fryderyka Preysa, w odpowiedź na takoweż umieszczone w Gazecie Kuryera Litewskiego Nro 16. 17. i 18, roku idącego. Ka-

rolina z Preysów Machnaurowa, i Maryanna Preysówna, Siostry moje rodzone, wywdzięczając się za podeymowane po naszym osieroceniu przezemnie jednego kosza w ich wyżywieniu, Edukacyi, i jedney postanowieniu, trzymając i użytkując teraz same jedne ze wspólnego nam rodzeństwa należnego majątku, mnie brata w publicznych pismach czernić ośmielaia się — Ostrzegając publiczność gdyby mi kredytów ciągać nie ufała — Dziękuję naprzód moym Siostram, a obok ich i Szwagrowi Michałowi Machnaurowi Aptekarzowi Wileńskiemu, za ich o dobro publiczności troskliwość. Co do mnie oświadczam się przed tą publicznością, której względy w mym powołaniu potrzebne, że praca moja i praktykowany Talent, wystarczą otaczającym mnie potrzebom — bez smutney konieczności uciekania się do kredytów — A nim Władza do której to należy rozwiąże kwestyą, czy Scheda moja po Rodzicach pozostała zmarnotrawiona, iak się podobało Rodzeństwu umianować, przeze mnie lub nie? Troskliwy o mój honor, iak tylko od mych przyjaciół ostrze ony o takowym mych Siostr i Szwagra przywiązaniu zostałem (co nastąpiło późno z okazji mego ze Słonima na czas wydalenia się) Wraz odpowiedzieć na one poczytałem za najpierwszy obowiązek. Ru 1814 Msca Julii 6go dnia.

F. P. Upr. St. W. Laz.

Zbiegli ludzie

2 W roku terażniejszym 1814 Julii 10go dnia z majątku Ruskiego Siola JW. Michała Mackiewiczza Prezydenta w Gubernii Wileńskiej Powiecie Zawileyskim Parafii Wcystomskiej położonego, zbiegli trzy ludzie — 1szy Wincenty Sądowir wolny za Paszportem, urody średniej więcej brunet iak bład, mający lat 22 z zausznicką w lewym uchu dużą białą, wziął z sobą Surdut żułty hajowy i dalsze odzienie. — 2gi Antoni Daszkiewicz poddany sokacyzyk, a razem i krawczyk, pisać umie dobrze mający lat 18, twarzy pociągłej, włosów na głowie ciemno rudych, nosa dużego, urody średniej ciężki. — 3ci Roman Hołowacz także poddany, mający lat 18, urody średniej, włosów ciemnych, był Kuchnikiem. — Ktoby pomienionych ludzi wszystkich, albo któregośkolwiek bądź złowił, niech raczy zawiadomić niżej podpisanego zarządzającego Domem JW. Podczaszych Kossakowskich pod Nrem 149 sytuowanego w Wilnie. — A nadgrode z wdzięcznością przyzwoitą odbierze.

Józef Ciszkiewicz.

2 Uwiadomienie Publiczności od niżej piszącego się, iż w dniach terażniejszego miesiąca idącego 1814 roku, zgubił Cerograff z podpisem Szlomy i Jankiela Mejerowiczów Obywatelów Wileńskich w roku omionym miesiąca Februar. 27go dnia wydany na sumę Rubli srebr. 450, z Pieczętarzem Hercyka Szkolnika Wileńskiego. — Uprasza Publiczności, kto ma iaką wiadomość aby oznaymił.

Józef Chaimowicz Klacki.